

SAK 05/16 LANGSIKTIG SKULETILBOD I BUSKERUD

Saksopplysning

Fylkestinget vedtok i desember 2015 å revidere den langsiktige planen for det offentlege vidaregåande skuletilbodet i Buskerud. Hovudutvalet for utdanningssektoren vedtok i januar 2016 mandat for arbeidet. Etter avtale møter representantar for arbeidsgruppa som skal utarbeide forslag til ny langsiktig plan for det vidaregåande skuletilbodet i Buskerud på Hallingtinget 29. april for å orientere kort om arbeidet med planen og ta imot innspel frå Hallingtinget.

Vedlegg 1 gjev eit godt grunnlag for drøftingar og der det og er lista opp generelle spørsmålsstillingar til møter.

Ål 17.6.2015

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

- Vedlegg 1: Brev frå Buskerud fylkeskommune, dat. 14.4.2016
Invitasjon til innspill til revidering av langsiktig vidaregåande skuletilbud i Buskerud
- Vedlegg 2: Oversikt over løpande lærekontraktar i Hallingdal



Regionrådet for Hallingdal

Torpomoen 27
3579 TORPO

Vår dato: 14.04.2016
Deres dato:

Vår referanse: 2015/4884-10
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Tore Midtbø, tlf. 31002883

Invitasjon til innspill til revidering av langsiktig videregående skoletilbud i Buskerud

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok i desember 2015 å revidere den langsiktige planen for det offentlige videregående skoletilbudet i Buskerud. Hovedutvalget for utdanningssektoren vedtok i januar 2016 mandat for arbeidet. Etter avtale møter representanter for arbeidsgruppa som skal utarbeide forslag til ny langsiktig plan for det videregående skoletilbudet i Buskerud i regionrådsmøtet den 29. april for å orientere kort om arbeidet med planen og ta imot innspill fra rådet.

Rammer for revideringen av det langsiktige skoletilbudet:

Langsiktig plan skal:

- Legge til rette for samarbeid og samhandling med nærings- og arbeidsliv om utdanningstilbud og læringsarenaer.
- Gi retning og forutsigbarhet for de årlige dimensjoneringene av skoletilbudet.
- Ha sammenheng med fylkestingets vedtatte investeringsplaner for skolebygg.
- Holde seg innenfor vedtatte økonomiske rammer for drift, inkludert vedtatte innsparingskrav.

Rammefaktorene skaper behov for stram prioritering.

Planen skal angi en strategi for utvikling av skoletilbudet, men skal ikke gå ned på detaljnivå. Planen skal behandles politisk i fylkeskommunen i løpet av høsten 2016 etter en bred skriftlig høringsrunde. I tillegg til innspillene i selve regionrådsmøtet, setter vi pris på for den videre saksbehandling også å motta innspillene skriftlig, gjerne via regionrådskontakten.

Formål med innspillmøter:

Å få tilbakemeldinger fra lokale interessenter om hvor godt nåværende videregående skoletilbud er tilpasset lokale behov, og få eventuelle forslag og synspunkter på endringer i tilbudene, begrunnet i lokalt utdanningsbehov, arbeids- og næringsliv.

Generelle spørsmålsstillinger til innspillmøter:

- Hvordan kan vi møte arbeidslivets behov for arbeidskraft; volum og kompetanse i fremover?
- Skal læreplass/arbeidsmarkedssituasjonen i regionen eller elevenes ønsker om utdanning styre skoletilbudet?
- Hva med utstyr og kompetanse på en skole? Finnes det muligheter for samarbeid mellom arbeidsliv og videregående skoler om f eks utstyr, arealer og kompetanse i regionen?
- Er det opplæring som nærliggende videregående skoler burde samarbeide om på andre måter enn i dag?
- Hva bør skje med tilbud i regionen som har dårlig søkning?
- Er det noen regionale tilbud som har for dårlig kapasitet?
- Er det noen utdanningsprogram eller Vg2-tilbud som absolutt burde finnes i regionen som ikke er der i dag, begrunnet i hvilket behov?
- Bør noen lokale tilbud fases ut for å kunne styrke andre tilbud i regionen?

Det vil også bli holdt innspillmøter med skolemiljøutvalgene ved Ål og Gol videregående skoler, og med næringslivsforeninger og representanter for industri i området. I tillegg vil også opplæringskontorene i Buskerud gi sine innspill.

Aktuelle problemstillinger for regionen:

Videregående opplæring i Hallingdalsregionen dekkes først og fremst av Ål og Gol videregående skoler.

Arbeidsmarkedet i regionen er forholdsvis avgrensa, selv om det fins muligheter for pendling i retning Ringerike. Tilgangen til læreplasser synes i hovedsak å være tilfredsstillende. Oversikt over lærlinger og lærebedrifter i regionen følger som vedlegg til denne framstillingen.

Rekruttering fra kommunene i Hallingdals-regionen til videregående skoler skoleåret 2015/16:

Kommune:	HOL	ÅL	GOL	HEMSEDAL	NES	FLÅ	
Skole:							
Gol vgs	66	88	89	56	81	6	386
Ål vgs	37	62	60	27	36	2	224

Ringerike vgs	1	3	1			8	13
Hønefoss vgs	2	3	3		4	19	31
Rosthaug vgs		1			1	1	3
Kongsberg vgs	5		2		1		8
Åssiden vgs	2	1	3		3		9
Lier vgs			2	1			3
St. Halvard vgs			1	1			2
Drammen vgs				1			1
	113	158	161	86	126	36	680

De fleste elever fra Hallingdalskommunene velger en av skolene i Hallingdal, bortsett fra i Flå, der storparten (75%) velger å gå på skole i Hønefoss.

Kommunetilhørighet for elevene som går på skolene i Hallingdalsregionen skoleåret 15/16:
(ikke medtatt elever med omfattende behov for spesialundervisning)

Skole:	GOL	ÅL
Tot. Elever		
Kommune:		
Gol	89	59
Hol	66	37
Nes	81	36
Ål	88	62
Hemsedal	56	27
Flå	6	2
Ringerike	2	2
Sigdal	1	1
Røyken		
Krødsherad		
Ringerike		
Lier		
Hole		
Nedre Eiker	1	2

Hurum		
Drammen		1
Modum		
Flesberg	1	
Nore og Uvdal	3	2
Rollag	2	
Andre fylker	3	6
	399	238

Oversikten viser at rekrutteringa til de videregående skolene i Hallingdal så å si utelukkende er lokal.

Etter noen få år med fritt skolevalg, skal ungdommene fra 2016/17 igjen søke til nærmeste skole som har det tilbudet de ønsker.

Avstander til andre aktuelle videregående skoler:

	Fra Ål vgs	Fra Gol vgs
Til Ringerike og Hønefoss vgs	144 km	113 km
Til Rosthaug vgs	167 km	145 km
Til Åssiden vgs	194 km	175 km
Til Drammen vgs	202 km	181 km
Til Kongsberg vgs	204 km	182 km
Til Numedal vgs	111 km	80 km (via bomvei Haglebu-Rødberg)

Utdanningsprogram, elevtall og oppfylling 2015-16:

Programområde	Skole	Trinn	Kapasitet	Elevtall 1.10.15	Ledige plasser
BAT - Bygg og anleggsteknikk	Ål	Vg1	30	25	5
Byggteknikk	Ål	Vg2	15	15	0
EL - Elektrofag	Ål	Vg1	15	15	0
Elenergi	Ål	Vg2	15	14	1
HO - Helse- og oppvekstfag	Ål	Vg1	30	29	1
Barne- og ungdomsarbeiderfag	Ål	Vg2	15	15	0
Helsearbeiderfag	Ål	Vg2	15	15	0
ID - Idrettsfag	Gol	Vg1	15	16	-1
Idrettsfag	Gol	Vg2	15	15	0

Idrettsfag	Gol	Vg3	15	15	0
DH - Design og håndverksfag	Gol	Vg1	15	13	2
SA – Service og samferdsel	Ål	Vg1	15	10	5
Salg, service og sikkerhet	Ål	Vg2	15	14	1
MDD – Musikk, dans og drama	Gol	Vg1 Drama	15	13	2
Drama	Gol	Vg2	15	11	4
Drama	Gol	Vg3	15	13	2
SSP - Studiespesialisering	Gol	Vg1	81	82	-1
St.spes. realfag	Gol	Vg2	46	39	7
St.spes. realfag	Gol	Vg3	48	34	14
St.spes. språk, samf.fag, økonomi	Gol	Vg2	35	30	5
St.spes. språk, samf.fag, økonomi	Gol	Vg3	60	72	-12
Påbygg studiekomp.	Ål	Vg3	23	23	0
Påbygg e yrkeskomp	Ål	Vg3	7	7	0
RM – Restaurant- og matfag	Gol	Vg1	15	8	7
Kokk- og servitørfag	Gol	Vg2	15	5	10
Matfag	Gol	Vg2	0	3	-3
TIP – Teknikk og industriell produksjon	Ål	Vg1	30	27	3
Kjøretøy	Ål	Vg2	15	12	3
Industriteknologi	Ål	Vg2	7	7	0
NA - Naturbruk	Ål	Vg1	15	7	8
Landbruk og gartneri	Ål	Vg2	15	6	9
MK – Medier og kommunikasjon	Gol	Vg1	15	12	3
Medier og kommunikasjon	Gol	Vg2	15	10	5
Studieforberedende medier og kommunikasjon	Gol	Vg3	15	12	3
			727	643 – 88,45%	84 – 11,55%

De videregående skolene i Hallingdal har i dag 12 av de 12 utdanningsprogrammene som fins. Naturbrukstilbudet ved Ål gis på avdeling Lien på Torpo. Til sammenlikning har Ringeriksregionen 11 av 12 program, region Midt-Buskerud 10 av 12 og Kongsbergregionen 11 av 12. Drammen og Vestviken har også 11 av 12 program.

Tilbud med lav oppfylling skoleåret 15/16:

Gol vgs har halve klasser i Musikk, dans, drama, og Idrettsfag, noe som derfor gjør at det er bra oppfylling på de to utdanningsprogrammene. Dette krever imidlertid mer ressurser pr. elev enn 30-elevs klasser på programområdene.

Vg1-kursene i Bygg- og anleggsteknikk og Service og samferdsel på Ål har bare 2/3 kapasitetsutnyttelse. Restaurant- og matfag på Gol har 14 ledige plasser på to klasser. Også Medier og kommunikasjon på Gol er et stykke unna god oppfylling. Naturbruk på Ål har 17 ledige plasser på to klasser.

Til klassene i Naturbruk på Ål er det for skoleåret 2016-17 slik søking:

	Primærsøkere med ungdomsrett	Primærsøkere totalt
NA Naturbruk, fjellandbruk Vg1 (15 plasser)	4	5
Landbruk og gartneri Vg2 (15 plasser)	4	5
Søkere totalt (30 plasser)	8	10
Ledige plasser	22	20

For skoleåret 2016-17 foreslås det på bakgrunn av det lave søkertallet å redusere tilbudet på Naturbruk på Ål til to halve klasser.

Utvikling av størrelse på ungdomskullene

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Flå	16 år	11	15	15	7	10	10	12	12	8	14	7	9	9	9	11	10	7
	17 år	10	11	15	14	7	9	10	12	12	8	14	7	9	9	8	11	10
	18 år	14	10	10	14	14	7	10	10	11	12	8	14	7	8	9	8	11
Nes	16 år	53	51	44	35	38	49	34	39	47	39	39	42	30	36	40	33	34
	17 år	39	51	49	43	35	38	48	34	39	47	38	39	42	30	36	40	33
	18 år	39	39	50	48	42	35	37	47	34	39	46	38	39	42	30	35	39
Gol	16 år	65	61	62	61	55	56	49	64	68	57	54	53	57	57	47	53	46
	17 år	47	64	60	60	60	55	55	48	62	66	57	53	53	57	57	47	51
	18 år	55	46	62	59	60	59	54	54	48	61	65	56	53	52	55	56	47
Hemsedal	16 år	36	38	31	24	34	31	27	28	30	27	36	33	30	41	38	33	30
	17 år	28	36	38	31	23	33	31	27	28	30	27	36	33	31	40	37	33
	18 år	26	28	34	36	30	24	32	30	27	28	30	27	35	33	31	40	37
Ål	16 år	65	55	71	51	71	66	61	67	69	60	77	62	66	62	61	57	51
	17 år	65	64	55	71	51	70	67	62	66	69	59	76	61	65	62	61	57
	18 år	69	64	63	55	70	51	70	66	60	65	67	59	74	60	64	61	61
Hol	16 år	56	45	50	60	42	55	50	50	42	51	37	54	36	43	42	38	37
	17 år	47	54	44	50	60	42	53	49	50	42	51	37	52	36	42	41	38
	18 år	50	46	54	44	48	58	41	53	49	48	41	49	37	52	36	42	40
Hallingdal	Sum	775	778	807	763	750	748	741	752	750	763	753	744	723	723	709	703	662
	Vekst			3,7 %	-5,5 %	-1,7 %	-0,3 %	-0,9 %	1,5 %	-0,3 %	1,7 %	-1,3 %	-1,2 %	-2,8 %	0,0 %	-1,9 %	-0,8 %	-5,8 %
	Akk vekst			3,7 %	-1,7 %	-3,4 %	-3,7 %	-4,6 %	-3,1 %	-3,4 %	-1,7 %	-3,0 %	-4,2 %	-7,0 %	-7,0 %	-8,9 %	-9,8 %	-15,6 %

Som et gjennomsnitt av tre årskull 16-18 år går om lag 85-86% i videregående skole.

Som det går fram av tabellen er elevgrunnlaget i Hallingdalsregionen synkende. Ifølge SSBs prognoser synker det kraftig fra 2016 til 2017, har så en svakt synkende tendens i årene etter det, for så å få et kraftig fall igjen i 2030

Aktuelle problemstillinger

Hallingdal har 12 av 12 utdanningsprogram samt tilbud om påbygg til studiekompetanse.

Enkelte utdanningsprogram har relativt få elever. Med SSBs befolkningsframskrivninger synes det vanskelig å klare å opprettholde et såpass bredt tilbud i Hallingdal i fremtiden. Allerede for skoleåret 2016/17 er det så mange færre søkere i Hallingdal at det foreslås nedlagt flere klasser ved de to skolene. Det er rett og slett ikke søkere nok til et så bredt tilbud som Hallingdal har i dag.

Spørsmålet er dermed hvilke kjernetilbud som det er viktig å opprettholde i Hallingdal i et lengre perspektiv, av hensyn til offentlig og privat arbeidslivs behov for arbeidskraft, tjenestetilbud til innbyggerne og utvikling i Hallingdal?

Ved Rosthaug vgs. sitt naturbrukstilbud ved avdeling Buskerud er det de senere årene investert betydelige beløp i internat, stall/ridehall og anleggsgartnerhall. I tillegg skal det nå investeres i betydelig oppgradering av undervisningsbygget for teoriundervisning ved avdelinga. Det pågår også utredninger om etablering av et grønt kompetansesenter ved skolen. Med en utvikling der stadig færre elever søker naturbruksutdanning ved Ål vgs, kombinert med framtidig elevtallsnedgang i Hallingdal, synes det nødvendig å samle naturbrukstilbudet ved Rosthaug. I gjeldende skoletilbudsplan er også strategien at «naturbrukstilbudet i Buskerud samles i størst mulig grad som et helhetlig tilbud ved Rosthaug vgs, avd. Buskerud». Er det naturlig å gjennomføre dette nå?

Søking til Musikk, dans og drama har samlet sett over tid gått ned, men viser til skoleåret 2016/17 en liten oppgang. St. Hallvard vgs fikk for få år siden et helt nytt bygg til dette utdanningsprogrammet. Bør hele tilbudet i framtida legges til St Hallvard vgs og tilpasses nedgangen i søking, eller skal det fortsatt tilbys både ved Gol vgs, Kongsberg vgs og Ringerike vgs i tillegg?

Reiselivsnæringen i Hallingdal rekrutterer en del arbeidskraft utenfor Hallingdal, både fast og sesongbetont. Det har tidligere år vært jobbet aktivt fra både reiselivsnæringen, de videregående skolene i Hallingdal og fylkeskommunen for å styrke den lokale rekrutteringen til reiselivet, uten at det har lyktes. Restaurant- og matfag (RM) har lav søking i forhold til volumet på tilbudet. Samtidig melder Hallingdal opplæringskontor om større behov for lærlinger ved hotellene i Hallingdal enn det opplæringskontoret klarer å skaffe innenfor dette utdanningsprogrammet. Er Restaurant og matfag et av kjernetilbudene for arbeidslivet i Hallingdal som må beholdes? Hvordan kan i så fall rekrutteringen styrkes? Bør Restaurant- og matfagtilbudet heller samles ved færre skoler i Buskerud der volumet kan opprettholdes? Hønefoss vgs vil i så fall være nærmeste tilbud for elever i Hallingdal.

Vedlegg: Oversikt over løpende lærekontrakter i Hallingdalsregionen.

Med vennlig hilsen

Stein Morten Øen
ass. fylkesutdanningssjef

Tore Midtbø
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Vedlegg

1 Oversikt over løpende lærekontrakter i Hallingdalsregionen

Kopi til:
Stein Morten Øen
Sigurd Fjøre

